

Кайда Н. Я.,

к.ю.н., проректор з адміністративної та
наукової роботи КУП НАНУ,
доцент кафедри міжнародного права
та порівняльного правознавства

ЗМІСТ ЕЛЕМЕНТІВ РЕАЛІЗАЦІЇ АДАПТАЦІЇ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄС

У статті проаналізовано види елементів реалізації адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС. Деталізовано зміст таких елементів. Охарактеризовано специфіку кожного з них.

Ключові слова: елементи, адаптація, трудове законодавство, законодавство ЄС, праця.

In the article the types of elements of the implementation of the adaptation of labor legislation of Ukraine to EU legislation are analyzed. The content of such elements is detailed. The specifics of each of them are described.

Key words: elements, adaptation, labor legislation, EU legislation, labor.

Наше дослідження засвідчило, що сучасний стан реалізації адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС характеризується наступними результатами:

1) ратифіковано європейські стандарти у сфері праці. У першу чергу, мова йде про ратифікацію найважливіших нормативно-правових актів у сфері праці: Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод [1] та Європейську соціальну хартію (переглянуту) [2]. Також було ратифіковано ряд нормативно-правових актів Міжнародної організації праці;

2) здійснено процедурне забезпечення адаптації трудового законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Воно реалізовується за допомогою таких нормативно-правових актів, як Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18.03.2004 № 1629-IV [3] та постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 15.10.2004 № 1365 [4]. Інституційне забезпечення адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу здійснюється Законом України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10.02.2010 № 1861-VI [5], Регламентом Кабінету Міністрів України [6], Положенням про Координаційну раду з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу [7], постановою Кабінету Міністрів України «Про Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції» від 04.10.2017 № 759 [8];

3) передбачене інституційне забезпечення адаптації трудового законодавства України до законодавства Європейського Союзу, яке складають Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Координаційна рада з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу та Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції. Також окремими функціями у сфері адаптації трудового законодавства України до законодавства Європейського Союзу наділені Міністерство юстиції України та Міністерство соціальної політики України.

Так, першим серед виділених нами складових елементів сучасного стану реалізації адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС є ратифіковані європейські стандарти у сфері праці. Раніше у даній роботі нами відзначалось значення ратифікації Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод [1] та Європейської соціальної хартії (переглянутої) [2], наслідком чого стало наближення вітчизняного трудового законодавства до законодавства ЄС, узгодження змісту вітчизняних нормативно-правових актів із нормами

значених стандартів, а також те, що громадяни України отримали право захищати свої трудові права у Європейському суді з прав людини.

Також Україна ратифікувала ряд конвенцій Міжнародної організації праці. Звернемо увагу на те, що частина конвенцій була ратифікована ще за часів Радянського Союзу, а велика кількість із них не є ратифікованими Україною до цього часу. Серед конвенцій Міжнародної організації праці, ратифікованих після проголошення Україною незалежності, відзначимо, наприклад, Конвенцію № 2 про безробіття 1919 року [9], яка стала основою для функціонування в Україні органів Державного центру зайнятості. Відзначимо також Конвенцію Міжнародної організації праці № 81 про інспекцію праці у промисловості й торгівлі 1947 року [10] та Конвенцію Міжнародної організації праці № 129 про інспекцію праці в сільському господарстві 1969 року [11], значення яких полягає у наближенні вітчизняного трудового законодавства, яке урегулює функціонування інспекцій праці, до європейських стандартів. Іншим прикладом є Конвенція МОП № 102 про мінімальні норми соціального забезпечення [12], якою, зокрема, було встановлено зобов'язання держави у сфері соціального забезпечення працюючих осіб та членів їх сімей. У свою чергу, ратифікація Конвенції № 155 про безпеку й гігієну праці та виробниче середовище 1981 року [13] забезпечила реалізацію в національному законодавстві України правил безпеки та гігієни праці.

Отже, проаналізувавши нинішній стан ратифікації Україною європейських стандартів у сфері праці, зробимо наступні висновки про результати реалізації адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС. По-перше, Україною, починаючи з моменту проголошення незалежності, ратифіковано досить велику кількість європейських стандартів у сфері праці, які на сьогодні є складовою національного законодавства України. Ключові нормативно-правові акти у сфері праці на сьогодні ратифіковані Україною і цей процес відбувся протягом усього періоду розвитку нашої держави, починаючи із 1991 року. Проте варто зазначити, що далеко не всі європейські стандарти у сфері праці ратифіковані Україною. Зокрема більшість конвенцій Міжнародної організації праці наразі не є складовою вітчизняного трудового законодавства, проте їх кількість все ж зменшилась у порівнянні із попередніми роками. По-друге, трудове законодавство України, незважаючи на очевидну застарілість, розцінюється у науковій літературі як цілком адаптоване до європейських стандартів.

Кодекс законів про працю України [14] хоча й прийнятий у радянську епоху, проте його норми після численних змін та доповнень загалом відповідають європейським стандартам. Кількість ратифікованих нормативно-правових актів у сфері праці, які стали складовою національного законодавства, дозволяє його розглядати як таке, що на даний момент у більшій мірі відповідає європейським стандартам, аніж радянське законодавство. Це не означає, що адаптаційні процеси на сьогодні є завершеними і трудове законодавство України не потребує подальших удосконалень.

Наступною виділеною нами складовою сучасного стану реалізації адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС є процедурне забезпечення адаптації трудового законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Процедурне забезпечення передусім складають нормативно-правові акти, які урегулюють процедуру адаптації трудового законодавства України до *acquis communautaire*. У процесі дослідження нами встановлено, що, починаючи з 1998 року, коли набула чинності Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами від 14 червня 1994 року [15], в Україні було прийнято велику кількість нормативно-правових актів, які урегулювали процедуру адаптації законодавства України до законодавства ЄС, але багато із них на сьогодні вже втратили чинність. Серед актуальних нормативно-правових актів нами підкреслено значення Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18.03.2004 № 1629-IV [3] та постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання адаптації законодавства України до законодавства

Європейського Союзу» від 15.10.2004 № 1365 [4].

Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу прийнято з метою встановлення механізмів здійснення адаптації законодавства, утворення відповідних інституцій та регулювання інших заходів, необхідних для ефективного наближення змісту трудового законодавства України до *acquis communautaire*. Встановлено, що адаптація законодавства України є процесом, який включає декілька послідовних етапів, на кожному з яких повинен досягатися певний ступінь відповідності законодавства України до законодавства ЄС. На першому етапі, який наразі триває, у досліджуваній сфері передусім відбувається адаптація законодавства України з охорони праці, а Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу визначає, які дії мають бути вчинені для адаптації.

Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 15.10.2004 № 1365 [4] закріплює механізм щорічної підготовки та реалізації плану заходів щодо адаптації трудового законодавства України до законодавства Європейського Союзу та встановлює, яким чином взаємодіють органи виконавчої влади у цьому процесі. Зокрема даним нормативно-правовим актом визначені окремі повноваження Міністерства юстиції України у цьому процесі, а також передбачено порядок взаємодії із Координаційною радою з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу.

До законодавства, яке складає процедурне забезпечення адаптації трудового законодавства України до законодавства Європейського Союзу, нами віднесено і нормативно-правові акти, що урегульовують діяльність органів, які здійснюють інституційне забезпечення адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Враховуючи, що до таких органів належать Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Координаційна рада з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу та Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції, до нормативно-правових актів цієї групи ми віднесли Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10.02.2010 № 1861-VI [5], Регламент Кабінету Міністрів України [6], Положення про Координаційну раду з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу [7] та постанову Кабінету Міністрів України «Про Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції» від 04.10.2017 року № 759 [8]. Наприклад, у статті 93 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10.02.2010 № 1861-VI [5] визначено, що кожен зареєстрований законопроект направляється Головою Верховної Ради України в комітет, до предмета відання якого належить оцінка відповідності законопроектів міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, для підготовки експертного висновку (Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом). Звертаючись до Положення про Координаційну раду з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу [7], зазначимо, що у його змісті встановлено завдання Координаційної ради, права даного органу, питання керівництва ним, а також регламентовано інші питання, пов'язані із діяльністю даного органу у сфері адаптації трудового законодавства України до законодавства Європейського Союзу.

Отже, зробимо наступні висновки щодо сучасного стану реалізації адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС на основі аналізу її процедурного забезпечення:

1) на різних етапах новітньої історії України процедурне забезпечення адаптації трудового законодавства України до законодавства Європейського Союзу здійснювалось різними нормативно-правовими актами, проте на сучасному етапі нами першочергово виділено значення двох із них: Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18.03.2004 № 1629-IV [3] та постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 15.10.2004 № 1365 [4].

Значення Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу полягає у регламентації механізмів проведення адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС, а також у встановленні відповідного процедурного порядку. У свою чергу, значення постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 15.10.2004 № 1365 [4], як впливає безпосередньо із її назви, полягає у регламентації деяких питань адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС, які не урегульовані Загальнодержавною програмою, наприклад, питання розподілення функцій у даній сфері між Міністерством юстиції України та Координаційною радою з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу;

2) окремою групою нормативно-правових актів, які здійснюють процедурне забезпечення адаптації трудового законодавства України до законодавства Європейського Союзу, є нормативно-правові акти, які урегульовують діяльність органів, що здійснюють інституційне забезпечення адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу.

Нами встановлено, що інституційне забезпечення адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу здійснюється широким комплексом державних органів, серед яких Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Координаційна рада з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції, Міністерство юстиції України та Міністерство соціальної політики України. Тому законодавство, яке урегульовує їх діяльність, у тому числі визначає функції, пов'язані із адаптацією трудового законодавства України до законодавства Європейського Союзу, також варто віднести до актів процедурного забезпечення адаптації трудового законодавства України до законодавства Європейського Союзу.

Останнім виділенням нами аспектом, який характеризує сучасний стан реалізації адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС, є інституційне забезпечення адаптації трудового законодавства України до *acquis communautaire*. Як нами встановлено, його здійснюють Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Координаційна рада з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції, Міністерство юстиції України та Міністерство соціальної політики України.

Так, значення Верховної Ради України в адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС полягає у тому, що даний орган є єдиним органом законодавчої влади в Україні і, відповідно, однією із задач його діяльності є законотворчість. Згідно із положеннями Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18.03.2004 № 1629-IV [3] Верховна Рада України забезпечує виконання Загальнодержавної програми, розглядає проекти актів трудового законодавства, розроблені із урахуванням європейських принципів, забезпечує експертизу законопроектів на їх відповідність *acquis communautaire*. Також у структурі Верховної Ради України утворено Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом, який оцінює відповідність законопроектів міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та готує експертні висновки.

Тобто Верховна Рада України як суб'єкт адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС виконує наступні функції:

1) законодавчу, оскільки розробляє, розглядає та приймає проекти актів трудового законодавства, розроблені із урахуванням *acquis communautaire*;

2) організаційну, так як вона забезпечує виконання Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу та експертизу законопроектів на їх відповідність *acquis communautaire*;

3) контролюючу, яка полягає у здійсненні контролю за відповідністю законопроектів у

трудої сфері міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції.

Серед функцій, які здійснює Кабінет Міністрів України як суб'єкт адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС, виділимо наступні:

1) організаційну. Кабмін забезпечує виконання Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу у межах своєї компетенції, затверджує план заходів на виконання Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу та передбачає витрати на фінансування заходів з виконання Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, бере участь у створенні інституційного забезпечення адаптації трудового законодавства України до *acquis communautaire*;

2) нормативну. У межах своєї компетенції він приймає підзаконні нормативно-правові акти, які урегульовують окремі аспекти забезпечення адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС;

3) координаційну. Кабмін здійснює спрямування і координацію роботи Міністерства юстиції України, Міністерства соціальної політики України та інших органів виконавчої влади, таких як Координаційна рада з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу.

Координаційна рада з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу виконує у сфері адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС наступні функції:

1) координаційну, яка полягає у забезпеченні взаємодії органів державної влади та недержавних інституцій під час виконання Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу;

2) організаційну, котра полягає у формулюванні пропозиції щодо розвитку співробітництва з Європейським Союзом у сфері адаптації трудового законодавства та проведенні моніторингу виконання Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу;

3) науково-методологічну, що полягає у здійсненні науково-експертного, аналітичного, інформаційного та методологічного забезпечення виконання Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, перекладі актів *acquis communautaire* у сфері трудового законодавства на українську мову, підготовці глосарію термінів трудового законодавства ЄС.

Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції забезпечує реалізацію повноважень Кабінету Міністрів України у даній сфері. Звернемо увагу на охоплення Урядовим офісом широкого кола повноважень, яких у пункті 4 постанови Кабінету Міністрів України «Про Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції» від 04.10.2017 № 759 [8] виділено тридцять чотири. Їх аналіз дозволяє зробити висновок, що Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції у сфері адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС виконує наступні функції:

1) координаційну – здійснює координацію діяльності органів виконавчої влади з метою забезпечення системності та узгодженості процесу планування та виконання заходів державної політики згідно із зобов'язаннями України у сфері європейської інтеграції;

2) контрольну – здійснює контроль за результативністю процесу виконання завдань у сфері європейської інтеграції, у тому числі й адаптації трудового законодавства України, та за своєчасним поданням органами виконавчої влади проєктів актів законодавства та інших документів у сфері європейської інтеграції;

3) організаційну – проводить експертизи проєктів нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України у трудовій сфері на предмет їх відповідності зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі *acquis communautaire*;

4) аналітичну – узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції та розробляє пропозиції по удосконаленню законодавчих актів трудового законодавства із урахуванням положень *acquis communautaire*;

5) планувальну – забезпечує розробку плану заходів з виконання Угоди про асоціацію [16].

Міністерство юстиції України є органом, компетенція якого у сфері адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС за останні роки була суттєво звужена. Як відзначає О.С. Проневич, увесь спектр повноважень перебрав на себе Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади, відповідно, Міністерство юстиції України було позбавлене статусу уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу [17, с. 36]. Тобто Міністерство юстиції України сьогодні фактично усунуте від виконання суттєвих функцій у сфері адаптації трудового законодавства України до *acquis communautaire*.

Отже, усе вищенаведене свідчить про те, що Міністерство юстиції України виконує наступні функції у сфері адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС:

1) науково-аналітичну – здійснення правової експертизи проєктів нормативно-правових актів трудового законодавства щодо відповідності *acquis communautaire* та здійснення експертизи відомчих нормативно-правових актів у сфері трудового права стосовно відповідності зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу;

2) планувальну – складання орієнтовного плану перекладів джерел *acquis communautaire* у трудовій сфері на українську мову та плану проведення порівняльного аналізу регулювання правовідносин у сфері трудового права в Україні та ЄС;

3) консультативну – розробка рекомендацій щодо приведення трудового законодавства України у відповідність з *acquis communautaire*.

Останнім серед виділених нами органів є Міністерство соціальної політики України. Відзначимо, що згідно із Положенням про Міністерство соціальної політики України [18] компетенція даного органу у сфері адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС є обмеженою. У першу чергу, звернемо увагу на те, що відповідно до пункту 100 частини 4 Положення даний орган як центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у соціальній сфері, бере в межах повноважень, передбачених законом, участь у здійсненні заходів щодо адаптації законодавства України до законодавства ЄС. Формулювання «бере в межах повноважень участь» означає, що даний орган не здійснює безпосередньо адаптацію трудового законодавства України до *acquis communautaire*, а лише сприяє реалізації даного процесу шляхом участі в окремих заходах. Також Міністерство соціальної політики України може розробляти проєкти законів та інших нормативно-правових актів трудового законодавства, надавати пропозиції щодо вдосконалення актів трудового законодавства, готувати в межах повноважень висновки і пропозиції до проєктів законів, узагальнювати практику застосування трудового законодавства. Тобто функції Міністерства соціальної політики України є консультативними та у більшій мірі дорадчими у питаннях, пов'язаних із адаптацією трудового законодавства України до законодавства ЄС.

Отже, на основі вищенаведеного зробимо висновок, що Міністерство соціальної політики України у сфері адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС виконує наступні функції:

1) консультативну – бере участь у процесах адаптації трудового законодавства України до *acquis communautaire* шляхом підготовки висновків та пропозицій до проєктів законів та узагальнення практики застосування трудового законодавства;

2) проєктувальну – розробляє проєкти нових законів та інших нормативно-правових актів трудового законодавства із урахуванням положень законодавства Європейського Союзу та пропозицій щодо удосконалення вже прийнятих.

Нами встановлено, що загалом сучасний стан адаптації трудового законодавства України

до *acquis communautaire*, незважаючи на його застарілість, є цілком задовільним, адже воно (законодавство) на сьогодні функціонує на основі європейських стандартів. Законодавець продовжує здійснювати ратифікаційні процеси, поступово приводячи завдяки цьому трудове законодавство у відповідність із трудовим законодавством ЄС. В Україні прийнято спеціальне законодавство, яке урегулює функціонування механізмів адаптації трудового законодавства України до *acquis communautaire*, зокрема Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18.03.2004 № 1629-IV [3] та постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 15.10.2004 № 1365 [4]. Серед державних органів, які здійснюють інституційне забезпечення адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС, нами відзначено роль Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Координаційної ради з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції, Міністерства юстиції України та Міністерства соціальної політики України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: Міжнародний документ від 04.11.1950. Офіційний вісник України. 1998. № 13, № 32 від 23.08.2006. С. 270.
2. Європейська соціальна хартія (переглянута): Міжнародний документ від 03.05.1996. Відомості Верховної Ради України. 2007. № 51. С. 2096.
3. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Закон України від 18.03.2004 № 1629-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 29. Ст. 367.
4. Деякі питання адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.10.2004 № 1365. Офіційний вісник України. 2004. № 42. Ст. 35. Ст. 2763.
5. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 14-15. № 16-17. Ст. 133.
6. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950. Офіційний вісник України. 2007. № 54. С. 21. Ст. 2180.
7. Про затвердження Положення про Координаційну раду з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Постанова Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2004 року № 1365. URL: <https://kmu.gov.ua/nras/10184881> (дата звернення: 02.02.2020).
8. Про Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.10.2017 № 759. Офіційний вісник України. 2017. № 84. С. 11. Ст. 2565.
9. Конвенція МОП про безробіття: Міжнародний документ від 29.10.1919 № 2. Офіційний вісник України. 2007. № 63. С. 124. Ст. 2489.
10. Конвенція Міжнародної організації праці про інспекцію праці у промисловості й торгівлі: Міжнародний документ від 11.07.1947 № 81. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 24. С. 1058.
11. Конвенція Міжнародної організації праці про інспекцію праці в сільському господарстві: Міжнародний документ від 25.06.1969 № 129. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_114 (дата звернення: 03.03.2020).
12. Конвенція про мінімальні норми соціального забезпечення: Міжнародний документ від 28.06.1952. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 36. С. 5.
13. Конвенція про безпеку й гігієну праці та виробниче середовище: Міжнародний документ від 22.06.1981 № 155. Офіційний вісник України. 2013. № 5, № 92, 2011, Ст. 3329. Стр. 204, Ст. 187. Код акта 65433/2013

14. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII. Відомості Верховної Ради УРСР. 1971. Дод. до № 50. Ст. 375
15. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами: Міжнародний документ від 14.06.1994. Офіційний вісник України. 2006. № 24. С. 203. Ст. 1794.
16. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Міжнародний документ від 27.06.2014. Офіційний вісник України. 2014. № 75. Т. 1. С. 83. Ст. 2125.
17. Проневич О.С. Інституційні засади адаптації законодавства України до *acquiscommunitaire*: стан легального закріплення та перспективи вдосконалення. Право і Безпека. 2016. № 3. С. 32-39.
18. Про затвердження Положення про Міністерство соціальної політики України: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 423. Офіційний вісник України. 2015. № 51. С. 52. Ст. 1655.

УДК 349.2

Кузьменко В. В.,
Кандидат юридичних наук,
Суддя Шостого апеляційного
адміністративного суду

ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ ЯК ОФІЦІЙНОГО ДЖЕРЕЛА ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ

У статті проаналізовано специфіку проблеми визначення судової практики як офіційного джерела трудового права України. Деталізовано сутність та зміст такої проблеми. Сформульовано аргументовані пропозиції щодо вирішення даної проблеми.

Ключові слова: *проблема, судова практика, офіційне джерело, трудове право, трудове законодавство.*

In the article the specifics of the problem of determining judicial practice as an official source of labor law of Ukraine are analyzed. The essence and content of such a problem are detailed. Reasoned proposals for solving this problem are formulated.

Key words: *problem, court practice, official source, labor law, labor legislation.*

Чинне трудове законодавство нашої держави, не зважаючи на численні зміни, залишається стабільним протягом доволі тривалого проміжку часу, втім трудові правовідносини розвиваються та постійно змінюються. А тому, чинний стан трудового законодавства можна визначити як такий, що є проблемним, а існуючі проблеми правового регулювання трудових правовідносин потребують негайного вирішення. Втім, в умовах, коли терміни прийняття нового трудового законодавства є невстановленими, суди, розглядаючи трудові спори, мають забезпечувати реалізацію правосуддя, не зважаючи на нечіткість, неповноту та суперечливість законодавчих актів трудового законодавства. За таких умов суди самостійно вирішують конфліктні ситуації, а судова практика, яка напрацьовується ними, доповнює наявне правове регулювання. Тож, судова практика є тим інструментом, який сприяє забезпеченню правильного та однакового застосування актів трудового законодавства у відповідності до мети, яка була закладена під час їхнього